

2006. évi CXVI. törvény

az egészségbiztosítás hatósági felügyeletéről

A törvény hatálya

1. § (1) Az egészségbiztosítás hatósági felügyeletének célja az egészségbiztosítás törvényes, zavartalan és magas színvonalú működésének biztosítása, a biztosítottak érdekeinek védelme, az egészségbiztosítási befizetések jogszerű, gondos és hatékony felhasználásának előmozdítása.

Az egészségbiztosítás 1500 milliárd forintos kiadásának elköltését a biztosítottak képviseletében ma semmilyen hatóság nem felügyeli. Ezt nem pótolja sem az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ), illetve az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) ellenőrzése az egészségügyi szolgáltatók felett, sem az Állami Számvevőszék vagy az egészségügyi miniszter ellenőrzési jogai az OEP mint az Egészségbiztosítási Alap kezelője felett. Nem készül rendszeres értékelés és nyilvántartás arról, melyik kórházban milyen eredményesen gyógyítanak, vagy arról, hogy milyen magas a szövődmények aránya. Az OEP jelenleg ugyanúgy kénytelen finanszírozni a minőségileg nem megfelelő, a betegeket megalázó körülmények között kezelő intézményeket, mint a magas színvonalon dolgozókat, mert a hatályos jogi környezetben nincs lehetősége a finanszírozás felmondására.

Az egészségügyi szolgáltatók piacán - az egyes ellátásokat, illetőleg ellátási szinteket tekintve lényegesen eltérő mértékben ugyan, de - ma is létezik piaci verseny. Bizonyos ágazatokban megfigyelhető továbbá domináns piaci szereplők megjelenése (pl. a tulajdonszerzési korlátozások ellenére patikaláncok kialakulása, laborok illetve diagnosztikai szolgáltatók/szolgáltatások összevásárlása, gyógyászati segédeszköz-gyártók, forgalmazók beépülése az egészségügyi szolgáltatókba stb.). Mindez azt jelzi, hogy az egészségügyi (köz)szolgáltatások sajátos piacán is szükség van az általános piacfelügyeletet kiegészítő, ágazati piacfelügyeletre, ami megakadályozza, hogy a kötelező biztosítást szervező biztosító(k) szolgáltatói monopóliumokkal kerüljenek szembe. Erre a feladatra ma nincs az egészségügyi ágazatban megfelelő szerv, az ÁNTSZ egészségügyi szakfelügyeleti és egyúttal közegészségügyi és járványügyi hatósági szerepe miatt nem tehető azzá.

Tájékozatlan és kiszolgáltatott betegek, pénzügyi és szakmai szempontból nem kellően hatékonyan felügyelt pénzköltés jellemzi a mai magyar egészségügyet. Az ellátó- és biztosítási rendszer nem igazságos és nem számon kérhető, a szolgáltatások minősége erősen változó. A betegek előtt nem ismertek a szolgáltatók minőségi, illetve szakmai mutatói, mindez a betegek kiszolgáltatottságát, bizonytalanságát növeli, és alapot teremt az egészségügy feketepiacának, a hálapénzrendszernek a működéséhez is. Ezért gondoskodni kell arról, hogy az ellátási szerkezet, a kínált szolgáltatások, az igénybevételi feltételek megváltoztatása mellett a jogosultságok és a forrásfelhasználás jogszerűsége, a tájékozottsághoz és nyilvánossághoz fűződő alapvető érdekek érvényesüljenek.

A Kormány kiemelt célja, hogy más pályára állítsa az egészségügy mai, a köztulajdon dominanciáján alapuló, biztosítói és szolgáltatói monopóliumokkal, kizárólagos és különleges jogokkal működő, döntően adminisztratív módon szabályozott piacát. Ez a cél magában hordozza azt a feladatot, hogy egyrészt más típusú szabályozást kell kialakítani, másrészt pedig más típusú felügyeleti intézményrendszert kell működtetni, mert a torzításmentes verseny feltételeinek betartatását és a sajátos fogyasztóvédelmi feladatok ellátását, továbbá a kötelező közszolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásokhoz való hozzáférést folyamatosan kell biztosítani. Ehhez pedig olyan típusú felügyeleti szerv szükséges, mint amilyen más, a piacnyitáson átesett, liberalizált ágazatokban már működik.

Az Egészségbiztosítási Felügyelet tevékenységének célja a biztosítottak egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos fogyasztóvédelmének ellátása, az egészségbiztosítási szolgáltatások minőségének ellenőrzése, örökös a szereplők tisztességes piaci magatartásának megtartása fölött, az egészségbiztosítási ellátást nyújtók és az egészségügyi szolgáltatók biztosítottakkal kapcsolatos tevékenysége felügyeletének ellátása, az egészségbiztosítási befizetések felhasználásának és az egészségbiztosítás szereplőinek törvényes és szakmailag magas színvonalú működésének ellenőrzése, valamint a kapcsolódó hatósági ügyek ellátása. Tekintve, hogy az Egészségbiztosítási Felügyelet központi hivatalként fog működni, ezért a szervezet létrehozataláról és jogállásáról a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok

jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény értelmében kormányrendelet rendelkezik, jelen törvény az Egészségbiztosítási Felügyelet feladatairól és hatásköréről szól.

(2) Az egészségbiztosítás hatósági felügyelete - figyelemmel a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló törvény (a továbbiakban: PSZÁF tv.) rendelkezéseire is - kiterjed:

a) egészségbiztosítási szolgáltatásaik tekintetében

aa) a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény hatálya alá tartozó egészségbiztosítási szervekre,

ab) az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (a továbbiakban: Öpt.) szerinti önkéntes kölcsönös egészségpénztárra,

ac) a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény hatálya alá tartozó biztosítókra [az aa)-ac) pont szerinti szervezetek a továbbiakban együtt: egészségbiztosítók], valamint

b) az egészségügyi szolgáltatókra.

(3) E törvény alkalmazásában egészségbiztosítási szolgáltatás a (2) bekezdés a) pontja szerinti egészségbiztosító és a (2) bekezdés b) pontja szerinti egészségügyi szolgáltató között kötött szerződés alapján nyújtott ellátás, szolgáltatás.

(4)

Az Egészségbiztosítási Felügyelet jogállása

2. § (1) Az egészségbiztosítás hatósági felügyeletét a kormányhivatalként működő Egészségbiztosítási Felügyelet (a továbbiakban: Felügyelet) látja el.

(2) A Felügyelet székhelye: Budapest.

(3) A Felügyelet élén - egyszemélyi vezetőként - elnök áll, akit a Felügyelet felett felügyeletet gyakorló miniszter javaslatára a miniszterelnök hatéves időtartamra nevez ki és ment fel.

(4) A Felügyelet elnökhelyettesét a Felügyelet elnökének javaslatára a Felügyelet felett felügyeletet gyakorló miniszter hatéves időtartamra nevezi ki és menti fel.

(5) Az elnök és az elnökhelyettes megbízatása és közszolgálati jogviszonya megszűnik:

a) a megbízatási idő leteltével,

b) lemondással,

c) felmentéssel,

d) összeférhetlenség megállapításával,

e) halálával.

(6) Felmentéssel

a) szüntethető meg a megbízatás, ha az elnök, illetve az elnökhelyettes neki fel nem róható okból kilencven napon túl nem képes eleget tenni megbízatásából eredő feladatainak;

b) szűnik meg a megbízatás, ha az elnök, illetve az elnökhelyettes neki felróható okból nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, illetve jogerős bírósági ítélet megállapítása szerint bűncselekményt követett el.

(7) Ha az elnök vagy az elnökhelyettes az összeférhetlenségét a kinevezésétől számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel, az elnök esetében a Felügyelet felett felügyeletet gyakorló miniszter javaslatára a miniszterelnök, az elnökhelyettes esetében az elnök javaslatára a Felügyelet felett felügyeletet gyakorló miniszter a javaslat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül dönt az összeférhetlenség megállapításáról. Ha az összeférhetlenségi eljárás ideje alatt az elnök vagy az elnökhelyettes a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot megszünteti, az összeférhetlenség megállapítását mellőzni kell.

3. § (1) A Felügyelet elnökét munkájában - a Felügyelet tevékenységének társadalmi és szakmai ellenőrzése céljából - tíz tagból álló Felügyeleti Tanács segíti, akiket a miniszterelnök hatéves időtartamra nevez ki és ment fel. A Felügyeleti Tanács elnökét a tagok egyszerű szótöbbséggel maguk közül választják meg.

(2) A Felügyeleti Tanács két tagjára az egészségbiztosításért felelős miniszter, két tagjára az egészségbiztosítási járulékfizetés szabályozásáért felelős miniszter, két-két tagjára az Országos Érdekegyeztető Tanács munkavállalói és munkáltatói oldala, egy tagjára a miniszterelnöki hivatalt vezető miniszter, valamint egy tagjára a Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány kuratóriuma tesz javaslatot.

(3) A Felügyeleti Tanács tagja pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében nyilvános közszerepléssel járó tevékenységet nem folytathat, nem lehet országgyűlési vagy helyi önkormányzati képviselő, polgármester, főpolgármester, állami vezető, szakszervezet vezető tisztségviselője.

(4) A Felügyeleti Tanács tagjai függetlenek, feladatukban nem utasíthatóak.

(5) A Felügyeleti Tanács szükség szerint, de legalább havonta tart ülést. Az ülést a Felügyeleti Tanács elnöke hívja össze. A Felügyeleti Tanács döntéseit összes tagja többségének szavazatával hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A Felügyeleti Tanács ülésén a Felügyelet elnöke tanácskozási joggal vesz részt.

(6) A Felügyeleti Tanács tagjai számára - a feladatuk ellátásához szükséges mértékben - a Felügyelet elnöke a Felügyelet kezelésében levő iratokba betekintést enged.

(7) A Felügyeleti Tanács hozzájárulása szükséges a 4. § (1) bekezdés *e*) pontja, a 4. § (2) bekezdése, a 7. § első fordulata, a 6. § (3) bekezdése, a 12. §, a 15. § és a 16. § szerinti hatásköröknek a gyakorlásához, valamint a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 71. § (5) bekezdésében meghatározott beszámoló és tájékoztatás elfogadásához.

(8) A Felügyeleti Tanács tagjának megbízatása megszűnik, ha

- a) a tisztségéről lemond,
- b) a megbízatási időtartam letelik,
- c) a tisztségének ellátása alól felmentik, vagy
- d) meghal.

(9) A miniszterelnök felmenti a Felügyeleti Tanács azon tagját,

a) aki neki fel nem róható okból száznyolcvan napnál hosszabb ideig nem képes eleget tenni a testületi tagságból eredő feladatainak,

b) aki neki felróható okból kilencven napnál hosszabb ideig nem tesz eleget a testületi tagságból eredő feladatainak,

c) akinek bűnösségét bíróság szándékos bűncselekmény elkövetésében jogerősen megállapította,

d) aki nem felel meg a (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek.

(10) A (8) bekezdés *a*)-*b*) és *d*) pontjában meghatározott feltétel bekövetkeztét a miniszterelnök állapítja meg.

(11) A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(12) A Felügyeleti Tanács tagja megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül, a (8) bekezdés *b*) pontjában meghatározott megszűnési ok esetében a megbízatás megszűnését megelőző harmincadik napig kell az új tagot kinevezni.

(13) A Felügyeleti Tanács elnöke havonta a mindenkori köztisztviselői illetményalap tizenötszörösével megegyező, a Felügyeleti Tanács további tagja pedig havonta a mindenkori köztisztviselői illetményalap nyolcszorosával megegyező tiszteletdíjra jogosult.

4. § (1) A Felügyelet elnökének feladatai különösen:

a) képviseli a Felügyeletet,

b) vezeti a Felügyelet hivatali szervezetét,

c) a Felügyelet költségvetése tekintetében ellátja mindazon feladatokat, amelyeket jogszabály a költségvetési szerv vezetőjének hatáskörébe utal,

d) meghatározza a Felügyelet szakmai munkájának irányát,

e) jóváhagyja a Felügyelet felügyeleti ellenőrzéssel kapcsolatos stratégiáját, valamint az ellenőrzési tervét, elfogadja az ellenőrzési módszertant.

(2) A Felügyelet elnöke félévente, a félévet követő hónap 15. napjáig írásban tájékoztatja a Felügyelet felett felügyeletet gyakorló minisztert a Felügyelet tevékenységéről és az általánosítható felügyeleti tapasztalatairól. A miniszter szükség esetén kiegészítő tájékoztatást kérhet.

5. § (1) A Felügyelet keretében nem létesíthető közszolgálati jogviszony, ha a köztisztviselő ezáltal a Felügyelettel közszolgálati jogviszonyban álló hozzátartozójával irányítási (felügyeleti), ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.

(2) A Felügyelet köztisztviselője az öröklés kivételével nem szerezhethet tulajdont az 1. § (2) bekezdése szerinti szervezetben.

(3) A Felügyelet köztisztviselője az 1. § (2) bekezdése szerinti szervezetben tulajdonosi részesedéssel nem rendelkezhet, kinevezésekor nyilatkozik a munkáltatói jogkör gyakorlójának az 1. § (2) bekezdése szerinti szervezetben fennálló tulajdoni részesedéséről, továbbá a tulajdonában lévő minden olyan befektetési eszközről, amelyet kinevezése után nem szerezhethet.

(4) A Felügyelet köztisztviselője a kinevezése előtt, illetőleg öröklés útján szerzett, a (3) bekezdésben meghatározott tulajdoni hányadát a kinevezéstől, illetve a szerzéstől számított hat hónapon belül köteles elidegeníteni.

(5) A Felügyelet köztisztviselője a munkáltatói jogkör gyakorlójának haladéktalanul bejelenti, ha a kinevezését követően a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója a (3) bekezdésben meghatározott tulajdoni hányadot szerzett.

(6) A (4) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítéséig, illetve az (5) bekezdésben meghatározott esetben a Felügyelet köztisztviselője nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely az érintett szervezetre vonatkozik.

(7) A Felügyelet köztisztviselője kinevezésekor írásban köteles nyilatkozni biztosító egyesületben fennálló tagsági viszonyáról. A Felügyelet köztisztviselője nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely arra az e törvény hatálya alá tartozó szervezetre vonatkozik, amelyben tagsági viszonya van.

(8) A Felügyelet köztisztviselője kinevezésekor írásban köteles nyilatkozni arról, hogy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója az 1. § (2) bekezdése szerinti szervezetben vezető tisztségviselői jogviszonyban, munkaviszonyban, köztisztviselői jogviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll; a kinevezést követően keletkezett ilyen jogviszonyt köteles haladéktalanul bejelenteni a munkáltatói jogkör gyakorlójának. A Felügyelet köztisztviselője nem vehet részt olyan döntés előkészítésében vagy meghozatalában, amely arra az 1. § (2) bekezdése szerinti szervezetre vonatkozik, amelynél a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója a felsoroltak szerinti jogviszonnyal rendelkezik.

(9) E § alkalmazásában közeli hozzátartozón a Ptk. 685. §-ának b) pontjában ilyenként meghatározott személyt és az élettársat kell érteni.

(10) A Felügyelet elnöke és az elnökhelyettes pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében nyilvános közszerepléssel járó tevékenységet nem folytathat, nem lehet országgyűlési vagy helyi önkormányzati képviselő, polgármester, főpolgármester, állami vezető.

(11) A Felügyelet elnöke és az elnökhelyettes nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelő bizottságának tagja.

E paragrafusok rögzítik a Felügyelet jogállását, kormányhivatali státuszát. A Felügyelet egyszemélyes vezetőjét az elnököt a miniszterelnök nevezi ki hat évre és menti fel. Az elnök munkáját egy hét tagú testület segíti, a Felügyeleti Tanács, amely szakmai és társadalmi ellenőrzést gyakorol a Felügyelet tevékenysége felett. Az elnök és a tanács tagjainak részletes státusszabályait (összeférhetetlenség, megbízás megszűnése, javadalmazás, fő feladatok), valamint a Felügyelet keretében létesített közszolgálati jogviszony alapvető szabályait a 4-5. § tartalmazza.

A Felügyelet feladat- és hatásköre

6. § (1) A Felügyelet ellátja

- a) az egészségbiztosítási szolgáltatást igénybe vevők jogainak védelmével,
 - b) az egészségbiztosítók, továbbá az egészségbiztosítási szolgáltatást nyújtók szakmailag, minőségileg, a törvényeknek és a szolgáltatást igénybe vevők érdekeinek megfelelő működése ellenőrzésével,
 - c) az egészségbiztosítási szolgáltatások - beleértve a gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátást, valamint a gyógyászati ellátást is - teljesítésének ellenőrzésével
- kapcsolatos, e törvényben, illetve más jogszabályban meghatározott feladatokat.

(2) A Felügyelet az 1. § (2) bekezdésének *ab)* és *ac)* alpontja szerinti egészségbiztosítók tekintetében az egészségbiztosító és az egészségügyi szolgáltató közötti szerződések szabályszerűségét, az egészségügyi szakmai szabályok teljesülését, a nyújtott szolgáltatások minőségét vizsgálja. Ez a jogkör nem érinti a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (a továbbiakban: PSZÁF) PSZÁF tv.-ben meghatározott hatáskörét.

(3) A Felügyelet kezdeményezheti az adott tárgy körben a feladatkörrel rendelkező miniszternél az egészségbiztosítókat, az egészségbiztosítási szolgáltatásokat és az egészségügyi szolgáltatókat érintő jogszabály megalkotását.

(4) A Felügyelet hatósági eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt kell alkalmazni azzal, hogy a Felügyelet döntése ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye, azt felügyeleti jogkörben megváltoztatni vagy megsemmisíteni nem lehet. A Felügyelet döntéseinek bírósági felülvizsgálata kérhető. A bíróság a Felügyelet határozatát megváltoztathatja. A Felügyelet szakértő kirendelése, illetve szakvélemény kérése esetén a szakvélemény megérkezéséig az eljárást felfüggeszti.

A törvény célja, hogy egyrészt a panaszügyek bonyolultsága, és erre tekintettel a szükséges szakvélemények elkészítésének időigényességére tekintettel lehetővé tegye az eljárás felfüggesztését a szakvélemény megérkezésének időpontjáig. A panaszosok jogérvényesítési törekvéseit tiszteletben tartva továbbá a kérelem elutasításának esetére is úgy rendelkezik a törvény, hogy a szakértői díjat és a szakértő költségét az Egészségbiztosítási felügyelet viseli.

A törvény lehetővé teszi továbbá, hogy a Felügyelet az ügydöntő határozat meghozataláig terjedő időtartamra is alkalmazhasson intézkedést az egészségügyi szolgáltatókkal szemben az azonnali intézkedést

igénylő esetekben a további joghátrányok elkerülése és a biztosított egészségi állapotának mielőbbi javítása érdekében.

Tekintettel arra, hogy a panaszügyek bonyolultsága miatt a szakvélemény elkészítése hosszabb időt vesz igénybe, az egészségbiztosítás hatósági felügyeletéről szóló 2006. évi CXVI. törvény módosítása ezekben az esetekben az eljárás felfüggesztésének lehetőségét írja elő. Szükséges továbbá a szakértői díjak viselésének rendezése a kérelem elutasítása esetére: tekintettel arra, hogy az eljárás megindítására irányuló kérelem illetékmentes, méltánytalan lenne a sok esetben több tízezer forintos szakértői díjat a kérelmezőkre terhelni, ami adott esetben visszatarthatja őket a kérelmük benyújtásától.

A törvény lehetővé teszi továbbá, hogy a Felügyelet az ügydöntő határozat meghozataláig terjedő időtartamra is alkalmazhasson intézkedést az egészségügyi szolgáltatókkal szemben az azonnali intézkedést igénylő esetekben a további joghátrányok elkerülése és a biztosított egészségi állapotának mielőbbi javítása érdekében.

(5) A Felügyelet eljárásaiban elektronikus ügyintézésnek nincs helye.

(6) A Felügyelet feladatkörében kapcsolatot tart más országok hasonló hatósági feladatokat ellátó szervezeteivel, és velük nemzetközi szerződésnek nem minősülő együttműködési, illetve feladatkörét érintő egyéb szakmai megállapodásokat köt.

Az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevők védelmével és az egészségügyi szolgáltatók működésével kapcsolatos feladatok

7. § (1) Az egészségügyi szolgáltatókkal kötendő finanszírozási szerződés általános feltételeit, továbbá a kötelező egészségbiztosítás keretében kötött további szerződések általános feltételeit a Felügyelet előzetesen jóváhagyja. Az e rendelkezés megkerülésével megkötött szerződés semmis.

(2) A Felügyelet a jóváhagyás megadását megtagadja, amennyiben a szerződésben szereplő valamely rendelkezés jogszabályba ütközik.

(3)-(4)

8. § A Felügyelet nyilvános minőségértékelési rendszert működtet, amelynek keretében:

a) az egészségbiztosítókkal szerződéses jogviszonyban álló egészségügyi szolgáltatók minőségének mérésére és értékelésére alkalmas indikátorrendszert alakít ki, működtet;

b) ellenőrzi és értékeli az egészségügyi szolgáltatóknak az egészségbiztosítási szolgáltatásaira vonatkozó minőségbiztosítási rendszereit;

c) kidolgozza az egészségügyi szolgáltatók egészségbiztosítási szolgáltatásaira vonatkozó minőségi mutatók nyilvános közzétételének rendjét;

d) ellenőrzi, hogy a biztosítási szerződések megfelelnek-e a 7. § szerinti általános szerződési feltételeknek;

e) az a) pontban meghatározott mutatók alapján évente minősíti az egészségügyi szolgáltatókat, és ennek, valamint a b) pont szerinti ellenőrzésnek az eredményét a honlapján közzéteszi.

9. § (1) A Felügyelet ellenőrzi az egészségbiztosítási szolgáltatások minőségét. Amennyiben azt állapítja meg, hogy

a) ezek nem felelnek meg az egészségügyi, illetőleg az egészségbiztosítási szolgáltatásra vonatkozó jogszabályoknak, hatósági döntéseknek, az egészségügyi államigazgatási szervnél kezdeményezi az egészségügyi államigazgatási szerv hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét;

b) az egészségügyi, illetőleg az egészségbiztosítási szolgáltatásra vonatkozó jogszabályokban, hatósági döntésekben meghatározott egészségbiztosítási szolgáltatások nem felelnek meg az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevők jogos érdekeinek, úgy - szükség esetén - felhívja az egészségügyi szolgáltató figyelmét a minőségi kifogásra, illetőleg kezdeményezi az egészségügyi szolgáltatónál a szükséges intézkedések megtételét.

(2) A Felügyelet ellenőrzi az egészségbiztosítási szolgáltatások hozzáférhetőségét, így különösen az egyenlő bánásmód követelményének egészségügyi intézményeken belüli érvényesülését. Amennyiben azt állapítja meg, hogy az arra kötelezett az egészségügyi, illetőleg az egészségbiztosítási szolgáltatással összefüggésben az egyenlő bánásmód követelményét nem tartotta meg, a Felügyelet

a) elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését,

b) megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását, és

c) a 11. §-ban meghatározott felügyeleti bírságot szabhat ki.

10. § A Felügyelet honlapjáról elérhetővé teszi

a) a várólista alapján nyújtható egészségügyi ellátásokkal kapcsolatban a várólistát vezető egészségügyi szolgáltatók és az állami vérellátó szolgálat honlapjait;

b) a kötelező egészségbiztosítás körében a térítési díj ellenében igénybe vehető egészségbiztosítási szolgáltatásoknak, valamint az egészségügyi szolgáltatók térítés ellenében nyújtott egyéb szolgáltatásainak listáját és a térítési díjakat.

A Felügyelet a várólista alapján nyújtható egészségügyi ellátásokkal kapcsolatban - a nyilvánosság minél szélesebb körű biztosítása érdekében - a honlapjáról elérhetővé teszi a várólistát vezető egészségügyi szolgáltatók és az állami vérellátó szolgálat honlapjait. Ezek a honlapokon ugyanis - külön törvény rendelkezése szerint - lényeges információk találhatók a várólistákkal kapcsolatban.

Annak érdekében, hogy a biztosítottak megfelelően tájékozódhassanak arról, hogy kezelésük, ellátásuk az egészségügyi szakellátás körében (járóbeteg-szakrendelőkből, kórházakban) mennyibe kerül, a Felügyelet honlapján elérhetővé teszi a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatásoknak és az egészségügyi szolgáltatók térítés ellenében nyújtott egyéb szolgáltatásainak a térítési díját.

11. § (1) A Felügyelet kivizsgálja a biztosítottak biztosítási jogviszony során igénybe vett egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos panaszait, bejelentéseit (a továbbiakban együtt: kérelem). Az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokban az eljárás megindítása iránt előterjesztett kérelem illetékmentes. A szakértői díjat és a szakértő költségét a kérelem elutasítása esetén a Felügyelet viseli.

(2) Ha a Felügyelet - a biztosított kérelmére, illetve hivatalból lefolytatott eljárása során - azt állapítja meg, hogy a kötelező egészségbiztosítás körében a finanszírozott egészségügyi szolgáltató nem vagy nem megfelelően teljesíti a finanszírozási szerződésből folyó kötelezettségét, az alábbi intézkedéseket teheti:

- a) megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását,
- b) felszólíthatja az egészségügyi szolgáltatót a kötelezettsége teljesítésére,
- c) a biztosított kérelmére a területi ellátási kötelezettség alapján ellátásra köteles szolgáltató helyett más, progresszivitás azonos szintjén lévő, területi ellátási kötelezettséggel rendelkező egészségügyi szolgáltatót jelölhet ki a biztosított ellátására abban az esetben, ha a biztosított az ellátást a szolgáltató hibájából nem vagy nem az arra irányadó szabályok szerint kapta meg,
- d) felügyeleti bírságot szabhat ki,
- e) felszólítja az egészségbiztosítót a finanszírozási szerződés felfüggesztésére, súlyos szabálysértés esetén felmondására.

(3) A (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a szolgáltatás fejében járó finanszírozási díjat az egészségbiztosító a kijelölt szolgáltatónak téríti meg, amelyet a mulasztó szolgáltató tárgyhavi finanszírozásából von le.

(4) A (2) bekezdés d) pontja szerinti felügyeleti bírság mértéke legfeljebb 10 millió Ft lehet. A bírság összegét az eset összes körülményeire tekintettel kell meghatározni, így különösen:

- a) a szabály megsértésének, illetőleg a hiányosság súlyosságára,
- b) a cselekménynek az egészségbiztosítóra, annak ügyfeleire, tagjaira gyakorolt hatására,
- c) a biztosítottak érdekei sérelmének körére,
- d) a jogsértő állapot időtartamára,
- e) a cselekménynek az egészségbiztosítási rendszerre gyakorolt hatására,
- f) az intézkedéssel érintett személy jó-, illetve rosszviselkedésére, az általa a szabályszegéssel vagy a mulasztással elért előnyre vagy az okozott kár, illetve a kárenyhítés mértékére,
- g) az intézkedés alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolására, illetve annak szándékára,
- h) a szabályok megsértésének ismétlődésére, illetőleg gyakoriságára.

(5) A bírságot a kiszabásáról hozott határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül kell a határozatban megjelölt számlára befizetni. A jogerősen kiszabott, de be nem fizetett bírságot adók módjára kell behajtani.

(6) A Felügyelet - a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok betartásával - a honlapján közzéteszi az egészségügyi szolgáltatók működésével kapcsolatban az (1)-(4) bekezdés szerint lefolytatott vizsgálati eredményét és intézkedéseit.

(7) A Felügyelet az ügydöntő határozat meghozataláig terjedő időtartamra végzésében azonnali hatállyal elrendelheti a (2) bekezdés a)-c) pontjában foglaltakat, ha arra az élet, egészség, testi épség vagy a biztosítottak széles körét érintő, súlyos kárral fenyegető veszély elhárítása érdekében - annak valószínűsítése miatt - halaszthatatlanul szükség van. E döntését a hatóság soron kívül hozza meg.

12. § A Felügyelet közzéteszi az egészségügyi tevékenységek, a kórképek és az elszámolási tételek magyar nyelvű leírásához használható kifejezések jegyzékét.

Annak érdekében, hogy a betegek tájékoztatáshoz való joga teljes legyen, külön törvény előírja, hogy a gyógykezelések, kórképek magyar nyelven is kerüljenek feltüntetésre. Az egészségügyi tevékenységek, a kórképek és az elszámolási tételek magyar nyelvű leírásához használható kifejezések jegyzékét pedig a Felügyelet teszi közzé a honlapján.

Az egészségbiztosítók ellenőrzése

13. § (1) A Felügyelet ellenőrzi az e törvényben, valamint - az egészségbiztosítással összefüggő tevékenységük tekintetében - a vonatkozó jogszabályokban foglalt rendelkezések egészségbiztosítók általi betartását.

(2) Ha a Felügyelet megállapítja az (1) bekezdés szerinti jogszabályokban foglalt rendelkezések megsértését, az alábbi intézkedéseket teheti:

- a) elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését,
- b) megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását,
- c) a 11. §-ban meghatározott bírságot szabhat ki, azzal, hogy a bírság mértéke legfeljebb 50 millió Ft lehet.

(3) Amennyiben a Felügyelet ellenőrzése során olyan jogsértést tapasztal, amely a PSZÁF hatáskörébe tartozik, a szükséges intézkedések megtétele érdekében tájékoztatja a PSZÁF-ot.

(4) A Felügyelet az 1. § (2) bekezdésének *ab)-ac)* pontjában meghatározott egészségbiztosítóknál vizsgálja az egészségbiztosítás általános szerződési feltételeit, valamint a biztosító biztosítottakkal kapcsolatos magatartását, így különösen az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését a biztosítás kötése során.

(5) Ha a Felügyelet megállapítja, hogy az arra kötelezett biztosító a biztosítottakkal kapcsolatos magatartása során megsérti az egyenlő bánásmód követelményét, az alábbi intézkedéseket teheti:

- a) elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését,
- b) megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását,
- c) a 11. §-ban meghatározott bírságot szabhat ki.

(6) A Felügyelet szükség szerint bírósági eljárást indíthat az egészségbiztosítók által alkalmazott általános szerződési feltételek érvénytelenségének, illetve tisztességtelenségének megállapítása, valamint a tisztességtelen általános szerződési feltételek alkalmazásától és alkalmazásra ajánlásától való eltiltás iránt.

(7) A Felügyelet szükség szerint - a biztosítottak széles körének védelme, illetőleg a jelentős nagyságú hátrány kiküszöbölése érdekében - bírósági eljárást indíthat azon egészségbiztosító ellen, amelynek jogszabályba ütköző tevékenysége

- a) az egészségbiztosítási szolgáltatók, illetve a biztosítottak széles körét érinti, vagy
- b) jelentős nagyságú hátrányt okoz, vagy ilyen hátrány okozásának veszélyével fenyeget.

E feltételek fennállása esetén per akkor is indítható, ha a sérelmet szenvedett biztosított személye vagy az érintett egészségügyi szolgáltató nem állapítható meg.

(8) A (6) bekezdésben meghatározott kereset a jogsértés bekövetkezését követő egy éven belül nyújtható be, ezt követően eljárás nem indítható. A bíróság az ítéletében feljogosíthatja az igény érvényesítőjét, hogy a jogsértő költségére az ítéletet országos napilapban közzétegye.

(9) A Felügyelet honlapján közzéteszi

a)-b)

c) a személyes adatok nélkül az (1)-(7) bekezdés szerinti vizsgálat és eljárás eredményét és intézkedéseit.

13/A. §

Az egészségbiztosítási szolgáltatások kapacitásának biztosításával kapcsolatos feladatok

14. § A Felügyelet ellenőrzi, hogy a finanszírozási szerződésből eredő kötelezettség teljesítéséhez szükséges, a külön törvény szerinti kapacitás megfelelő minőségben és mennyiségben rendelkezésre áll-e.

Az Egészségbiztosítási Alappal és a központi költségvetéssel kapcsolatos feladatok

15. § (1) A Felügyelet véleményezi az Egészségbiztosítási Alap éves költségvetésének és zárszámadásának tervezetét.

(2) A Felügyelet - a 3. § (7) bekezdésében meghatározott beszámoló és tájékoztatás részeként - évente értékeli az egészségbiztosítás helyzetét, működési feltételeinek alakulását, az értékelésről a Felügyelet felett felügyeletet gyakorló miniszter útján tájékoztatja a Kormányt.

(3) A Felügyelet vizsgálatot, illetve ellenőrzést kezdeményezhet az Egészségbiztosítási Alap kezelésével és felhasználásával összefüggő kérdésekben.

Tekintve, hogy a törvény értelmében az Egészségbiztosítási Ellenőrző Testület megszűnik, feladatait a Felügyelet veszi át, így továbbra is lesz olyan szerv, amely az Egészségbiztosítási Alap költségvetését

figyelemmel kíséri. Ennek során a Felügyelet az Egészségbiztosítási Alap költségvetése elkészítésének folyamatában - a Felügyeletet irányító miniszter útján - véleményezési jogot gyakorol; az Egészségbiztosítási Alap költségvetésének végrehajtásáról szóló zárszámadási javaslatot tájékoztatásul, az Egészségbiztosítási Alap zárszámadására vonatkozó törvény tervezetét véleményezésre meg kell küldeni a részére; évente értékeli az egészségbiztosítás helyzetét, működési feltételeinek alakulását, az értékelésről pedig az egészségbiztosításért felelős miniszter útján tájékoztatja a Kormányt. A Felügyelet vizsgálatot, illetve ellenőrzést kezdeményezhet továbbá az Egészségbiztosítási Alap kezelésével és felhasználásával összefüggő kérdésekben.

16. § A Felügyelet javaslatot tesz azokra az egészségügyi szolgáltatásokra, amelyeket a külön jogszabályok alapján a központi költségvetésből kell finanszírozni, és véleményezi az ellátásokat meghatározó jogszabályok tervezeteit.

A Felügyelet nemcsak az Egészségbiztosítási Alap költségvetése, hanem a központi költségvetés tekintetében is lát el feladatokat. Ez utóbbi körben javaslatot tesz azokra az egészségügyi szolgáltatásokra, amelyeket a külön jogszabályok alapján a központi költségvetés garantál és finanszíroz, és ebben a körben véleményezési jogot gyakorol az ellátások tartalmának kialakítása tekintetében. Ezzel a szakasszal összefüggésben a záró rendelkezések között található - az egészségügyi törvény módosításával életbe lépő - az a szabály, amely értelmében az egészségügyért felelős miniszter a Felügyelet véleményének kikérését követően határozza meg azokat a fertőző betegségeket, amelyek esetében kötelező védőoltás elrendelésének van helye.

A gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz- és gyógyászati ellátással kapcsolatos feladatok

17. § A Felügyelet a kötelező egészségbiztosítás körében:

a) minősíti az egészségügyi szolgáltató gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz-, valamint gyógyászati ellátás árhoz nyújtott támogatással történő rendelését szolgáló számítógépes rendszert,

b) külön törvény szerint ellenőrzi, hogy

ba) érvényesül-e a gyógyszerértékesítésben szakmai feladatot ellátó személyek szakmai függetlensége,

bb) nincs-e jogellenes kapcsolat vagy összefonódás a közfinanszírozásban részesülő gyógyszer támogatással történő forgalmazására szerződött gyógyszerértékesítő, valamint a gyógyszergyártó és -forgalmazó, illetve támogatással történő gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz- és gyógyászati ellátás rendelésére jogosult orvos között.

A 14. §-ban foglaltakhoz hasonlóan jelen szakasz is külön törvényben megjelenő szabályokat tartalmaz, az áttekinthetőség érdekében. A Felügyelet ugyanis a gyógyszerellátás körében is rendelkezik jogosítványokkal, amelyek az alábbiak:

- minősíti azt a számítógépes rendszert, amely az egészségügyi szolgáltató gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz-, valamint gyógyászati ellátás árhoz nyújtott támogatással történő rendelését működteti,

- ellenőrzi a gyógyszerértékesítésben szakmai feladatot ellátó személyek szakmai függetlenségének biztosítását, valamint a közfinanszírozásban részesülő gyógyszer támogatással történő forgalmazására szerződött gyógyszerértékesítő, és a gyógyszergyártó- és -forgalmazó, illetve támogatással történő gyógyszerrendelésre jogosult orvos közötti nem kívánatos magatartás összehangolását.

Egyéb hatósági feladatok

18. § A Felügyelet elbírálja

a) a vizitdíjjal és a kórházi napidíjjal kapcsolatos, hozzá benyújtott panaszokat,

b)

19. § A Felügyelet ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály a hatáskörébe utal.

A Felügyelet gazdálkodása

20. § (1) A Felügyelet bevételeit

a) felügyeleti díj,

b) igazgatási-szolgáltatási díj,

c) felügyeleti bírság,

d) egyéb bevételek

képezik.

(2) A felügyeleti díj

a) az 1. § (2) bekezdése a) pontjának aa) alpontjában meghatározott szervek által kezelt, az egészségbiztosítás természetbeni ellátások fedezetére szolgáló tárgyévi kiadási előirányzatoknak 0,02%-a,

b) az 1. § (2) bekezdése a) pontjának ab) alpontjában meghatározott szervezetek esetében az Öpt. 9/A. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározott összeg 20%-a.

(3) Az egészségbiztosító a felügyeleti díjat a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a tárgyév május 30-áig, a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben negyedéves részletekben, a tárgynegyedévet követő negyvenötödik napig köteles megfizetni a Felügyelet részére.

(4) Az 1. § (2) bekezdése a) pontjának ac) alpontjában meghatározott szervezetek nem életbiztosítási ág betegség ágazatból származó díjbevételei után fizetett felügyeleti díj 20%-át a PSZÁF utalja át a Felügyelet részére a biztosítói befizetést követő hónap 20. napjáig.

(5) A Felügyelet díjbevételeivel önállóan gazdálkodik, bevételeit - a bírságból származó bevétel kivételével - működésének fedezetére használja fel és azok más célra nem vonhatók el. A bírság felhasználására a külön jogszabályok rendelkezései irányadók.

Záró rendelkezések

21. § (1) Ez a törvény 2007. január 1-jén lép hatályba.

(2) A Felügyeleti Tanács tagjaira javaslatot tevő személyek, illetve szervezetek e törvény hatálybalépését követő 60 napon belül tesznek javaslatot a tagok személyére. Az utolsó javaslat beérkezését követő 30 napon belül nevezi ki a miniszterelnök a tagokat. A Felügyeleti Tanács akkor is megkezdí működését, ha a javaslatot tevők bármelyike a megjelölt határidőre nem jelöl tagot, feltéve, hogy a tagok többségét a miniszterelnök kinevezte.

(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a Felügyelet eljárásainak, a felügyeleti díj befizetésének, valamint a felügyeleti bírság befizetésének és felhasználásának részletes szabályait.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvény

a) 9/A. §-ának (1) bekezdésében az „az egészségbiztosítási ágazat tekintetében az Egészségbiztosítási Ellenőrző Testület,” és az „együtt” szövegrész,

b) 9/B. §-ának (1) bekezdésében az „Az Egészségbiztosítási Ellenőrző Testületnek 9,” szövegrész,

c) 9/B. §-ának (2) bekezdése,

d) 9/B. §-a (6) bekezdésének e) pontja,

e) 9/C. §-ának (5) bekezdésében az „Az Egészségbiztosítási Ellenőrző Testület határozatképességéhez legalább 6,” szövegrész,

f) 9/C. §-a (6) bekezdésének a) pontjában az „az Egészségbiztosítási Ellenőrző Testület esetén legalább 4,” szövegrész

a hatályát veszti.

22. §